

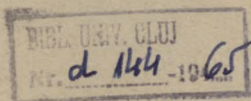
VI.

ANUARUL

REUNIUNII FEMEILOR ROMÂNE
DIN BEIUȘ ȘI JUR.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
6 APRILIE 1924
17 MAIU 1925.

EDITURA REUNIUNII.

BEIUȘ
TIPOGRAFIA ȘI LIBRĂRIA „DOINA“
— 1925. —

MAIESTATEA SA
REGINA MARIA

AUGUSTA PATROANĂ A REUNIUNII FEMEILOR ROMÂNE
DIN BEIUŞ ŞI JUR.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Răspunsul înalt

În adresa omagială prezentată *Maiestății Sale*
REGINA MARIA în 29 Octombrie 1924.

STIMATĂ DOAMNĂ.

Măiestatea Sa REGINA primind frumoasa broșură care o trimiteți, mă însărcineză să vă mulțumesc pentru toate. Aceasta atenție sosită la timp pentru ziua Sa o acceptă ca un dar frumos — probă îmbucurătoare a activității dnei-voastre la *Beiuș!*
Primiți Doamnă Președintă asigurare a sentimentelor mele cele mai alese.

SIMONA LAHOVARY
DOAMNĂ DE ONOARE A. M. S. REGINA.

Răspunsul înalt

*la telegrama de felicitare trimisă Majestății Sale
REGINA cu ocaziunea Anului nou..*

ANGELA SELĂGIAN BUTEAN

PREȘEDINTA REUNIUNII FEMEILOR ROMÂNE DIN BEIUȘ.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

*Majestatea Sa REGINA; viu mișcată
de frumoasele urări ce i-ați adresat cu
prilejul anului nou, vă mulțumește
călduros.*

IRINA PROCOPIU.

Telegramă de felicitare

CĂTRE

Maiestatea Sa REGINA MARIA

TRIMISĂ LA ANUL NOU.

*Nouă strălucire coroanei, ce o purtați
BCU Cluj cu vrednicie spre gloria neamului românesc,
viață lungă, mulțumită, urează de
Anul nou cu omagială supunere Reuniunea Femeilor Române din Beiuș și
jur Augustei sale Patroane.*

*ANGELA SELĂGIAN BUTEAN
PREȘEDINTA REUN.*

De ziua Ta...

Azi încă un an din viață - Ți pe` firul vremii în jos,
S'a scurs ușor în neantul trecutului duios, —
E praznicul cel mare al zilei Tale scumpe, ...
Poemi de vrajă pline tot sufletul ni-l umple
Cu aducerile aminte, ce'n al gândurilor prag
Ca boabe de mătănii se prind șireag... șireag.
Te revedem aieva în zările de foc,
Frumoasă ca icoana întâiului noroc, —
Aci sburând pe calu-Ți cu coama 'n vânt săltată,
Purtat ca o nălucă prin ceața 'nfumegată
De obuze și șrapnele, sfidând voioasă moartea...
Și cu-a oștenilor Tăi soarte unindu-Ți pe veci soartea;
Aci veghind miloasă la capul — unui rănit,
Ori flori sădind pe groapa vre-unui adormit
Pe veci, cu ochii ținți spre visul de lumină, —
A cărei împărăție știa c'o să vină....
O câte ceasuri sfinte de fînța Ta ne leagă!
Cum n'ai putea fi oare, Tu neamului Tău dragă?
Când împărțiși cu dânsul dureri și bucurii,
Amarul resemnării și-al tristei pribegii?....
Tu sorbiși întâiu paharul de drojdii lui ursit,
Și întâia jertfă ai dat-o prin fiul Tău iubit.
Ai strâns în al Tău suflet durerea întregii țări
Și ai plâns atâtea lacrimi câți străpi de apă 'n mări;

Dar nimenea vreodată nu Te-a văzut învinsă
De sbucium, ori pe față-Ți vre-o urmă c'ai fi plânsă
Nu Ți-a cetit.... Tăcută în trista resemnare
Iți urcai încet calvarul găsindu-Ți alinare
Doar în pacea nesfârșită a rugilor senine
La icoana Preacuratei rostite 'n șoapte line....
De-a sângerat ascunsă vie-o rană 'n pieptul Tău,
Un nor nu-Ți umbri fruntea cu asprul vâl al său...
Ai fost senină veșnic, îmbărbătând mereu,
Iar durerea Ta ~~și~~ știut-o doar Tu și Dumnezeu.
Și de-ai plâns vreodată 'n ochii și văzul tuturor,
Ai plâns de fericirea unui vis izbânditor...
Când inima 'ncercată n'a mai putut să ție
A lacrimilor valuri de atâta bucurie!....

.....
Cucernic cânt de slavă văzduhul îl răzbate,
Oștenii Tăi l'altare cu capete plecate

Se roagă pentru Tine....

Din patru zări a țării noroadele s'adună,
Pe fruntea Ta frumoasă să pună drept cunună
De răsplată mângăioasă a tăinuitelor dureri,
Regină, izbânda sfântă a zilelor de eri,
Din visul de altă dată un vâl spumos găteală
Să prindă mâna noastră în păru-Ți de peteală
Cu trei luceferi mândri de pe cerul mântuirii, —
Văpăile credinței, speranței și iubirei.
Pe umerii-Ți de nimfă hlamidă lucitoare
Țesut-a tricolorul cu razele de soare.
La gât Ți-animăm salbă Ardealul și Crișana,
Maramureș, Bucovina, Basarabia, Timișana.
Cu drag să poiți la pieptu-Ți tezaurul iubit
Al neamului de jertfe ce atât a suferit!

Iar crinul fără pată Ți-l punem sceptru 'n mână
Că-i floarea Ta 'ndrăgită, duioasă-ne Stăpână!
Și-așa frumos gătită în straiete iubirei
Poporul Tău Te-asează pe tronul fericirii.
Surâzi..... cum râde visul în inimi mulțumite, —
Depart e trecutul cu zilele-i cernite,
Pe prăbușitu-i soclu ca tainici mângăieri
Se 'nalță azi ecoul izbânzilor de eri.
Ce blând surâde cerul în valurile albastre
Și soarele surâde și inimile noastre!....
O, fie-Ți calea lină ca unda unui pârâu.
Ce n'a 'ntâlnit vre-odată zăgaz în drumul său,
Să stăpânești senină întinsele hotare
Ale țării neștirbite din Tisa până 'n Mare...
Și inimele acelor ce-s gata să-și jertfească
Oricând a lor viață ca tronul să-Ți păzească.
Trăiască România sub mândrul tricolor
Și Tu Crăiasă mândră cu falnicu-Ți popor! —
Un vis frumos și dulce să-Ți fie viața toată....
Nimic să nu te smulgă din vrajă-i nici odată!....

Aceasta poezie a fost scrisă de prof. Ana Bucur pentru serbarea aranjată de Reuniune cu ocaziunea zilei nașterii M. S. Regina Maria și spusă de dna Florica dr. Ciavici.

Regina Maria. *)

În goana fără de zăbavă a timpului întâlnim uneori popasuri sufletești dătătoare de pace și serenitate, — ceasuri sfinte, cari au darul de a nesmulge o clipă din mijlocul marilor și micilor mizerii ale vieții omenești. Astfel de infiripări mângăioase sunt clipele prețioase ale sărbătoarei de azi, la care Reun. Fem. Rom. din Beiuș ne-a adunat în juru-i, ca topindu-ne inimele laolaltă, într'o singură pornire de abnegațiune și devotament să prăznuim aniversarea nașterii duiioasei noastre suverane, Regina Maria, stăpâna împlinitoare a visurilor de mărire, Craiasa României Mari și Impărăteasa sufletelor noastre.

Un nou an de binecuvântată oblăduire, de rodnică activitate, de tănuite binefaceri se desprinde din cadrul vieții Ei senine spre a da loc altuia la fel, și în vreme ce pe altarul inimelor noastre pâlpăie focul sacru al iubirii nemărginite pentru Ea, pe buze ne răsar imnuri de slavă, rugi smerite și urări de nesfârșite bucurii.

Chipul Ei ne surâde mângăios din șireagul anilor trăiți....

Demult, într'un trecut îndepărtat dar care totuși ni se pare c'a fost mai eri, ne veni pe plaiurile noastre, în Decembrie 1892, blonda fiică a Albionului, vlăstar mândru împărătesc, Principesa Maria de Edimburg. Era pe atunci actuala regină a Ro-

*) Conferință ținută de ziua nașterii M. S. Regina la serbarea aranjată de Reuniunea Femeilor române din Beiuș.

mâniei întregite un copil fermecător, — zorile unei dimineți promițătoare. Mlădiță tânără, fragedă, dar bine pregătită pentru marile furtuni ale vieții. Ea ne dădu încă de pe atunci chezașia unui caracter rezistent și temeinic, care departe de a se desminți, vreodată, din potrivă s'a accentuat mai mult în mijlocul grelelor încercări la cari sufletul Ei a fost supus.

Fire aleasă și blândă, temperament artistic Ea cuceri îndată inima Regelui Carol și mai ales pe aceea a Reginei Elisabeta, de care se apropia mult prin înclinările Sale poetice, după cum cuceri în întregime inima poporului peste care îi era rostită să stăpânească cândva. *sortit*

Frumoasă ca închipuirea unui vis de fericire, Ea răsări pe cerul României noastre asemenea unei stele purtătoare de noroc, țesând în jurul ei vâpăi de lumină, ce se întinseră ca niște uriașe mreji, cuprinzând în vraja lor tainică sufletele tuturor aceluia, cari o cunoscuseră. Pornită din țara melancolică a cețelor eterne, în noua Sa patrie pe care o străbătu de la un capăt la altul până în cele mai ascunse și sălbatice vizuini, găsi tot ce sufletul Ei visător și poetic, căuta și se îndrăgosti cu toată arderea celor 17 ani ai săi de cerul albastru al României, de sursurul izvoarelor limpezi, de noaptea codrilor nepătrunși, de poporul românesc cu graiul înflorit, cu portu-i pitoresc, cu jocurile ropotitoare ori line, cu doinele-i plângătoare... De atunci și până azi, nu fu instituție culturală de care Ea să nu se intereseze, lipsuri pe cari să nu le șteargă și pe îndelete între Ea și supușii Săi se cimentară acele legături indistructibile de iubire și încredere reciprocă pe cari nimeni și nimic nu le va putea știrbi.

Bunătate infinită, gingășie fără margini, hotărâre nestrămutată, energie fără seamăn, altruism până la jertfă, — aceste-s întruparea Reginei Maria; dar icoana Ei, așa cum e în realitate, cu toate podoa-

bele fizice și sufletești cu cari natura darnică a înzestrat-~~o~~, nu există condeiu abil, penel iscusit, care s'o poată reda. Regina Maria e ideal de frumoasă : zâmbetul Ei are ceva din mijirea zorilor trandafirii după o noapte de furtună, fruntea Ei pe care într'~~o~~ desordine artistică se răsfată inelele buclilor aurii ne amintește statua gândirei, ieșită din dalta celui mai mare sculptor al omenirii; sub cea mai minunată arcadă de sprâncene răsare cicoarea ochilor ei tainici, nepătrunși; — ochii aceia visători i-am văzut în zilele senine de Mai și în unda lor tremura reflexul cerului limpede al diminețelor de vară, i-am văzut sub cerul mohnit al toamnei târzii și aveau culoarea tămăioarelor întunecate ca apa mării înaintea de răsăritul luni; pe ovalul desăvârșit al feții Ei sclipește rozalbul pufului de piersică, iar mersul Ei ne dă iluzia trăsției legănate de vânt.

Regina Maria e artistă, penelul Ei a fixat pe pânză cu o rară măiestrie tot ce sufletul Ei rătăcitor între cer și pământ a putut prinde: Pace: seninătate, armonie.....

Regina Maria e scriitoare de seamă. În scrierile Sale se găsește idealul de expresie sublimă al propriului-Ei suflet. „Ilderim“, „Dor-nestins“, „Crinul Vieții“ sunt infiripările unei fantazii uimitor de bogată înlănțuite cu filozofia adâncă a convingerilor Sale și învăluite în parfumul suav al ființei Ei.... Fire contemplativă, Ea ne dă icoane de un colorit viu, zugrăvind supra-omenescul în haina diafană a visului, a luminei, a măreției până la sublim. În „Țara mea“ în „Gânduri și Icoane“ sunt întrupate gândirile și sentimentele, durerile și bucuriile, speranțele și des-nădejdlile inimei Sale închinată toată țării și poporului Ei. — Aici ~~o~~ vedem îmbrățișându-Și patria și neamul cu privirea Sa plină de iubire, de nemăsurată iubire, de jertfă, de înțelegere largă....

Regina Maria este cea mai devotată soție, cea mai duiosă mamă, cea mai iubitoare regină a popoului Său și cea mai bună româncă a Țării Românești. În ființa Ei totul e iubire, datorie și milă...

În sufletul ei totul e artă, poezie, vis....

Spiritul Ei înzestrat în cel mai înalt grad cu simțul măsurii și al eleganței îl putem contempla în producțiunile creierului Ei, în graiul, portul, gesturile dar mai ales în apartamentele Sale, cari sunt adevărate temple de artă. Se zice că întunecatul Mackensen, când ar fi vizitat aceste sanctuare ale frumosului desăvârșit ar fi exclamat: „S'a dus Regina, dar sufletul Ei plutește aici“ Și așa era....

În palatul dela Cotroceni și-a trecut Ea ani dearândul luminei gândurile, credințele, dorurile.... Acolo și-a crescut în lumea basmelor Cosânzenele și Feții Frumoși, mândrele vlăstare ale României, acolo a plănuit binefacerile pe cari le dicta idealul Ei, — umanitatea în înțelesul ei cel mai larg, de acolo o vedeau Bucureștenii ieșind în careta luxoasă, înconjurată de fastul oficialității, ori călărind fără nici o escortă pe drumul prăfuit al Giurguiului, al Bunesii sau al Pantelimonului, ori rătăcind ca orice simplă muritoare pe străzile Capitalei; acolo și-a trăit cei mai frumoși ani din primăvara vieții, acolo și-a visat visurile.

În toamna anului 1914, prin moartea Aceluia pe care îl iubise ca pe un părinte, deveni Regină a României, un an după Campania dela 1913 în care cu prilejul molimei de holeră ce se ivese, dăduse cele dintâi semne ale manifestațiunilor de iubire și de jefă cari în 1916 — 1918 atinseră punctul culminant.

Și cum fiecare muritor, dela muncitorul simplu până la capul încoronat își are partea Sa de amărăciuni în viață, după cum își are și petecul de cer

albastru, Regina noastră avu de înfruntat și Ea cele mai grozave lovituri ale soartei.

În 14 August 1916 România intră în acțiune declarând plină de speranțe, războiu. După o scurtă victorie sosi însă înfrângerea grozavă, dezastrul de pe valea Jiului, dela Turtucaia, dela Neajlov și'n mijlocul acestor nenorociri, Dulcea Mamă mângăitoare a celor oropsiți își pierdu copilul, odorul cel mai scump, pe micul Principe Mircea. Cine ar putea măsura adâncimea nemăsurată a acestei dureri ucigătoare?

Inchisă întră cei patru păreți îndoliați cu ochii pironiți pe chipul surâzător al micului îngerăș, își frământa suferința multă, în lacrimi, cari de ar fi curs puhoiu, nu erau deajuns. Mircea, Mircea nu mai era, Mircea, copilul speranțelor sburase cu aripioarele lui diafane, departe în lumea stelelor nestinse, lăsând Mamei ~~un~~ pătucul lui gol, suvenirile dure-roase și ochii ca să plângă mult, multe valuri, torrente de lacrimi. Și totul era zadarnic, S'a sfârșit... scrie în „Gânduri și Icoane“ Nici rugăciunile, nici lacrimile nu te mai pot întoarce Mircea, copil al meu.... Era ultimul strigăt al inimei, care de aci înainte trebuia să-și poarte amarul fără ca nimeni să-l cunoască, departe în pribegie. Micuțul mormânt era finitul topit în infinit. Regina părăsi Bucureștii: trebuia. Micuțul Mormânt așa de scump inimei Ei de mamă fu lăsat în seama streinilor dinpreună cu o parte din trupul țării sfâșiat în două ca și inima Sa.

Și Suverana cunoscă mizeriile refugiului, gustă viața celui fără cămin, locuind în tren ca și ceilalți refugiați.... parcurse întreaga gamă a durerii, în adins par'că să fie mai dragă poporului Ei și mai aproape de sufletul lui.

Am avut cinstea să trăiesc în preajmă-i, aproape, aproape de tot, la Iași, unde nenorocirile cataclismului mă asvârliseră și pe mine. Lucram în

biroul societății de asistență înființată de Ea, — „Opera de Asistență Regina Maria“ Acolo, într’o cameră, ultra modestă, care odinioară fusese un atelier de lăcătușerie, pe str. I. G. Brătianu, am cunoscut pe Regina României Mari. Imi flutură și azi încă înaintea ochilor chipul Ei învăluit într’o ușoară umbră de melancolie, cu ochii triști în reflexul cărora se putea ceti două cuvinte dureroase: „Mircea, Țara mea.“ Atât... Și în adâncul inimei înzăbrenite se scurgeau tăcute lacrimile fără a striga durerea lor. N meni n’ar fi ghicit vreodată sbuciumul care frământa sufletul Ei, atât de demnă-i era ținuta, atât de senină fruntea și de-ți aruncaii căutătura spre Ea în ființa Ei întreagă se desprindea numai resemnare și liniște, liniște gravă ca clopotul rar în noapte, liniște bună ca izvorul răsărit în pustii; liniște largă ca sborul speranțelor noastre, liniște sfântă înțelegătoare a vieții cu forma eternă a lumii... BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nenorocirile se porniră lanț. Iarnă pustiitor de grea, lipsă de alimente, lipsă de haine, lipsă de lemne, înfrângere pe front și ca o culme isbucnirea pe neașteptate a tifosului exantematic, care făcea ravagii uimitoare. Oriunde întorceai ochii nu vedeai decât spectrul morții și a mizerii rânjind hidoase. Spitalele gemeau, nu mai era loc. Se construira băraci dar și aceste fură curând tixite și ce era mai mult se împușinau brațele salvatoare. Doctorii, acele jerfe sublime, acele prototipuri ideale ale datoriei căzură unul câte unul victimă cumplitului flagel alături de surorile din ordinul St. Vincent de Paul, niște adevărate mucenice ale binelui. Eram în ghiara prăpădului. Numai atunci puturăm cunoaște tăria sufletească a Reginei noastre. Neobosită de dimineața până seara cutreera spitalele când pe front, când în Iași cu brațele încărcate de cărți, flori țigări, lămâi bomboane etc. Principele Carol

*fi*era mâna dreaptă. Înăbușindu-și propria durere Ea alina pe, altora în.bărbătând, mângăind, și dând mereu speranțe.

Unde era pericolul mai mare, acolo o găseai. De nimic n'avea teamă, căci dacă ați fi văzut-o numai odată, cum se ruga îngenunchiată la altarul Metropoliei, v'ați fi putut da seamă de câtă încredere avea acest suflet mare în voința lui Dumnezeu. De aceia se strecura cu aceiași ușurință printre exantematici ca și prin tranșeele cele mai expuse gloanțelor dușmane. In lași din inițiativa Ei se *intar* clădiră 2 căminuri pentru refugiați. Unul la muzeul istoric pentru femei și altul la Institutul Anatomic pentru băeți tineri. Pe Str. Vasile Lupu donă un loc mare plin cu pavilione noi pentru locuință refugiaților El luă numele de Cartierul Ferdinand. La Inst. Anatomic: la Villa Greerul, înființă spitale de exantematici, pe Str. Cuza Vodă se făcu un depozit mare de alimente și haine pentru refugiați, unde oamenii nevoiași își puteau ușura greul vieții. La fiice pas o faptă bună ridica în slavă numele celei mai bune creștine, Regina Maria.

Dar totul e trecător în lumea aceasta... timpul zorit își urmează drumul și cu el valurile existenței se rostogolesc, ducând pe unda lor bucuriile ca și durerile. Iarna grea trecu, cu ea exantematicul și primele raze ale soarelui aduseră odată cu primii boboci de liliac speranța, refacerea, dorul de viață.

La 10 Maiu 1918 sub ochii noștri mirați aveam o armată refăcută, plină de forțe noi, răsărită ca din pământ — o armată care peste o lună făcu minuni de vitejie și ne redete țara perdată și libertatea.... Curând în urmă trenuri lungi înflorite duceau spre căminurile lor pe cei rămași în viață. Regina plecă și Ea după ce în ființă la lași 2 Orfelinate.

Imi voiu aminti în toată viața ultima dată a venirii Ei la Societate. Era o zi de Vineri, ne îndeletniciam cu strângerea și inventarierea ultimelor obiecte rămase spre a fi predăte la destinație, când cercetașul de serviciu întră strigând „Vine Regina“ Și apăru, dulce mângăioasă în prag, alături de acel înger bun de pază al nenorociților, Dna Maria Balș, născută Principesa Styrbei. Vizitară tot. Regina mulțumi personalului pentru concursul ce I l-a dat și se găti de plecare. În prag însă se opri. Iși adusesese aminte că din rândul celor dela care își luase rămas bun lipsia cineva, acel cineva eram eu. Și lucru de necrezut. Mândra Suvereană a României Mari se întoarse ca să spună un cuvânt bun și umilei luminătoare a neamului Ei drag. Nu voiu uita nici odată cuvintele Ei. Când vei avea vre-un necaz mare, să-ți aduce aminte de Regina țării D-tale care totdeauna va fi gata a te ajuta. Ai muncit cinstit,..... pentru țara noastră îți mulțumesc.

Și s'a dus... și vălul vremii s'a lăsat întrenoi, învăluind cu ceața-i din ce în ce mai deasă trecutul. Păsuri am avut destule, mi-am adus aminte de cuvintele Ei, dar niciodată n'am cercat împlinirea lor. Orice realizare a unei dorinți a mele ar fi fost o plată, și n'am voit-o. Mi-am făcut cu drag datoria față de patria mea scumpă, și ca fiică a Ardealului mi-am dat ultima picătură de energie și mi-ași fi dat și viața de ar fi trebuit pentru liberarea pământului scump pe care am văzut întâiași dată soarele trist a celor apăsăți. Și azi, în pragul noului an ce se infiripează în șirul zilelor Tale, Regină Mare prin fapte și suflet, Regină a tuturor Românilor, primește de pe tronul Tău de mărire clădit din aurul prețios al zilelor de jertfă, închinăciunea aceleia, ^{in doborât} care a privit cândva alături de Tine aceleași cer îndonțat al țării, a împărțășit aceleași temeri, aceleași dureri și speranțe și

permite-i ca membră a Reuniunii Femeilor Române din Beiuș a cărei Augustă Patroană ești, să-Ți trimită salutul de slavă al fraților și surorilor Ei dragi, salutul de slavă al celor mai buni Români de pe malul Crișurilor, cari și-au trimes bucuroși copiii lor la moarte ca să-Ți făurească Coroana nemuritoare de pe frunte, salutul de slavă al martirilor cari dorm la biserița din deal și cari cu prețul vieții lor au înscris în Cartea de Aur a popoarelor cu sângele lor, România Mare....

ANA BUCUR

profesoară.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cuvântarea

rostită de președinta Angela Selăgian Butean
cu ocaziunea aniversării morții
Martirilor Dr. I. CIORDAȘ și Dr. N. BOLCAȘ.

DOAMNELOR ȘI DOMNILOR.

Provedința pentru conservarea și întărirea neamurilor așează în cursul vieții lor, instituții, evenimente, idealuri mărețe, fapte pilduitoare.

Pe acest colțisor frumos a României de azi, în timpul stăpânirii străine, aproape 100 de ani cu blânda lumină a științei, se strecura în sufletele tineretului conștiința națională.

Deslănțuindu-se uraganul din 1914, cu iușeala fulgerului deodată ne pătrunse nădejdea împlinirii idealului, ce rescoldă atâtea energii pe vremuri.

Iubirea de neam, acest sfânt sentiment își cere tributul, ne trebuiesc pilde adânci pentru oțelirea lui; și Provedința dzească primi jertfele curate alor două inimi înflăcărate pentru izbândirea idealului nostru. Dintre marile scene istorice ce le treisem, ce strălucitor se desprinde icoana respectatului consilier al Reuniunii noastre dr. I. Ciordaș și al tovarășului său de suferințe dr. N. Bolcaș.

Ei, cei mai aleși dintre fiii Bihorului cu sufletul lor eutuziast și nobil, cu caracterul lor hotărît și cu avântul lor cutezător; sortiți au fost să fie podoabele neamului, sentinelele virtuții cetățenești a României întregite.

Pilde mărețe! Viața și faptele voastre ne vor tâlmăci clar și puternic pornirile curate, vor schinteia înaintea noastră ca niște luceferi strălucitori și ne vor conduce în calea bine-lui și a virtuții.

Pilde înălțătoare! Voi ne umpleți inimile de mândrie ori de câte ori cu aducerea aminte ni se furișează pe gene picături de lacrimi calde pentru stropii de sânge, cu cari ați sfințit aceste locuri. BCU Cluj / Central University Library Cluj

„România Mare, cea visată și dorită ferbinte de strămoșii nostri — zice Regina Maria Augusta Patroană a Reuniunii noastre — s'a născut din plămădirea sângelui cu pământul nostru sfânt, a celor ce au jertfit totul.

Putem oare să-i uităm“.

Femeia, mama română din valea Crișului nu va între-lăsa niciodată de a aduce prinosul său de admirație și recunoștință memoriei Martirilor noștri. Cu mintea ei luminată și inima ei simțitoare va înțelege întotdeauna, că viața și faptele acestor bărbați de slavă este un izvor de frumoase și nobile sentimente pentru inima învăpăiată a copiilor ei.

Drept dovadă Reuniunea Femeilor Române le așterne azi, prin pana măiestră a unei membre devotate și prin contribuția multor suflete inimoase omagiul său discret și sincer.

Dragi Martiri, candela ce am aprins-o 'naintea icoanei Voastre, va revărsa deapururi înfocate raze, din cari se vor înfiripa noi idealuri pentru întărirea și prosperarea neamului pe care voi atâta l-ați iubit.

*MARTIRII NOSTRI DIN BEIUȘ,
CARI S'AU JERTFIT PENTRU ÎN-
FĂPTUIREA IDEALULUI NAȚIONAL.*

MARTIRUL Dr. IOAN CIORDAȘ, 1877—1919.

MARTIRUL Dr. NICOLAE BOLCAȘ, 1882—1919.

PROGRAMUL

Reprezentăției teatrale date de Reuniune
ca omagiu Martirilor.

„PENTRU UN VIS“..

Piesă în două acte de *Doina Delacriș*.

PERSOANELE ;

Bihor Voevod dl. Amos Borlan, Crișana fiica lui dș. Vet. Butean, Voevodul Ioan dl. Ghiță Cosma, Voevodul Nicolae dl. dr. Ioan Quai, Domnița Mara dș. Val. Ștefanica, Maica Fevronia dna Elisa dr. Pavel, Negru Impărat dl. A. Rîșiu, Salomia, roaba Crișanei dna M. Dr. Donca, Zodiașul dl. Amos Borlan, Doina dna Zina Ghenț, România Mare Dna Letiția Nagy, Iupănița Oana văd. de curtean dna M. dr. Donca, Floare dș. Cristina Pap, Ileana dș. Vict. Roșu, Măriuca dș. Gibr. Lazar, Tudora dș. Luci Pap, Costana dș. Roz. Comloșan (Fete de ale curtenilor), Codruț dl. C. Cinghița, Dumbravă dl. Cor. Dobrei, Soare dl. dr. Ștefan Cosma, Șoiman dl. Șt. Galetar (Feciori de curteni), Curteni de alut Negru împărat: dnii Traian Ardelean, Ioan Bozac, G. Frențiu, Doi copii de casă: Ilarie Laza, Ladislau Petrovsky.

Conținut — rezumat

ACTUL I.

Crișana, fiica lui Bihor Voevod, e îndrăgostită de Voevodul Ioan. Salomia, roaba ei, observă a easta. În clipa în care ele discută împreună asupra stării sufletești a Crișanei, vine un Zodiaș, care prezice Crișanei viitorul. Crișana e îngândurată și temătoare de viitorul ce o așteaptă.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

INFĂPTUITORII PIESEI : „PENTRU UN VIS“.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Ea plânge, Maica Fevronie o mângâie, Domnița Mara, soar Voevodului Ioan, asemenea. Tatăl ei, neliniștit de starea ei caută s'o distreze, chemând fetele Curtenilor la o șezătoare, care are loc în palat și la care iau parte și Voevozii Ioan și Nicolae.

ACTUL II.

Fetele Curtenilor în dorința de-a distra pe Crișana, o atrag într'un joc al lor. În timpul jocului însă Negru Împărat trecând cu Curtenii săi vede pe Crișana și se îndrăgostește de ea. El o cere lui Bihor de soție dar acesta refuză sub motiv că nu-și dă fata decât unui Român. Atunci îi declară războiu și cum el e învingătorul, Bihor cade în lanțuri și Crișana devine roaba lui Negru Împărat. Voevozii Ioan și Nicolae își propun să scape pe Crișana. Ei se duc în luptă. Crișana îndoliată plânge și nu are altă mângâiere decât, doina și Biserica (Maica Fevronia). Într'oză ea adoarme și visează un vis în care-și vede eliberarea. Când se deșteaptă află că visul s'a realizat, ea și tatăl ei sunt liberi, dar mântuitorii lor au căzut jertfă.

Beneficiul curat s'a întrebuițat la sporirea fondului pentru ridicarea unui monument Eroilor Martiri în Beiuș.

Prolog

Cu capul prins în podul palmei, cu gându'n zări departe dus,
Ne cernem și-azi povestea tristă ce-o țiarce-al vremii tainic fus...
Și ne vedem în ceasuri de obidă grea înlănțuiți

De — asprimile neiertătoare și apăsați și umiliți; ... —

O stea desprinsă de pe boltă trezește 'n suflet tot ce a fost.

Demult, ... când ne plângeam la stele durerea vieții fără rost.

Și codru'n freamătu-i ne-o spune și izvoarele o șușotesc...

Și luna în vraja nopții albastre... și florile când tăinuiesc

Și sunetele de cavale în versul doinelor de jale

Și unda apelor ce molcom își mână stropii lor la vale.

Moșnegi bătrâni în șezătoare, flăcăi și fete în pridvor.

O spun.... și inima le bate... și 'noată 'n lacrimi ochii lor....

Al clopotelor glas de veghie în ceasuri blânde de 'nchinare,

Al liturghiei imn de slavă căutat la sfintele altare,

Potopul lacrimilor plânse și tănuite în unghere,

Pe fila unui ceaslov, în rugă — rămas el singur mângâiere!...

Și munții vioi ce'n zare Bihorul nostru il arcuesc,

Murmurul Crișului la Lunca și... neamul... neamul românesc.

Poveste tristă... dar frumoasă — țesută'n lacrimi și sânge.

De doi martiri pe cari dea-pururi Beiușul nostru îi va plânge

Și i-o plânge întreg Bihorul!..

Deschideți porțile gândirei ! (Cortina se desface așa de încet
ca să fie complet desfăcută la terminare).

Așa ... încet .. ușor ... frumos,

Să picure de acum în suflet povestea lor duios... duios...

Cu lacrămile de odată... cucernici și cu gând deschis

Să ne rugăm... Ei ne-au dat totul prin jertfa lor pentru un vis!..

„Pentru un vis“ ..

Piesă în 2 acte.

De Doina Delacriș

Inchinată memoriei Eroilor Martiri dr. I. Ciordaș și dr. N. Bolcaș.

ACTUL I.

SCENA IV.

Bihor Voevod (Voind să iasă)

A... iată-te Voevoade, tocmai voiam să plec,

Ca să mai uit de gânduri și grijele să'nec

Voevodul Ioan (sărutând mâna Crișanei)

Domnișă

(cătră Bihor Voevod întinzând mâna)

Și eu de aceleași gânduri și griji venii mânat.

Să chibzuim alături o clipă într'un sfat.

Bihor Voevod (invintându-l să șadă)

Sezi, sezi, copile scumpe, puțin și mă așteaptă.

Crișană, ține-mi locul, că mă reîntorc îndată

De dat am o poruncă, de ce aș vrea să scap.

Nu pot răzbi cu mintea, atâtea am pe cap!...

(Ese)

Voevodul Ioan (venind lângă domnișă)

Domnișă, oricând te întâlnesc tot plânsă-mi ieși în cale,

În veci în ochi-ți nu zăresc senin, ci numai jale.

Și dacă, așa din când în când, te prinde bine plânsul..

El te topește de mereu îl ții cu tot înadinsul

Când ești iubită așa cum ești, frumoasă și bogată

Nu ai cuvânt să mai tot plângi zadarnic zbuțumată

Crișana

O! m'am sbătut de atâtea ori amarul să-mi înfrân,

E așa de bine ca să fii pe tine iusuți stăpân!

Dar, în zadar am încercat, o tristă presimțire

Umbrește tot mai mult, mai mult visata-mi fericire

Voevodul Ioan

Atât cât mi-i vedea aici, Crișană lângă tine

Să nu te temi de inamici, — nădejde s'ai în mine

*Ori de-oiu muri, ori de-oiu trăi, tu trebuie fericită
Pe drumul gloriei s'ajungi la ținta ta dorită.*

Voevodul Bihor (reintrând către Crișana)

Așa de-acum putem vorbi — Crișano tu, ne lasă.

Crișana (întinzându-i mâna)

Cu bine Voevod cinstit!

Voevodul Ioan (închinându-se)

Noroc, domnița mea frumoasă.

Voevodul Bihor

Și apoi, ce vânt zici că te-a adus?

Voevodul Ioan

Vânt rău.....

Voevodul Bihor

Vânt rău?

Voevodul Ioan

Da, rău, rău respus.....

Negru Impărat nutrește gând să pună stăpânire

Pe țara ta, ce din părinți o ai drept moștenire

Cu gând ascuns de viclenii el vrea să te atragă,

Ca mai apoi averea ta să fie a lui întreagă,

Iar tu ajuns ca de pripas în propria ta țară

Lui să te'nchini, purtând din greu a zilelor povară.

Și schilodit și'ncătușat lui să cerșești de milă,

Iar el triumfător să stea privind-te cu silă.

Bihor Voevod

Vai ce ne așteaptă! Rând pe rând încet o să ne'ngroape

Credințe, datine și grai... Nimic n'o să ne scape

Voevodul Ioan

Nu trebuie doar să te trudești cu gânduri dinainte

Avem doar inimi de voinici și un scut al legii sfinte

Ce brațul nostru o'narma ca să-ți croim o soarte,

Pentru pământu-ți să luptăm pe viață și pe moarte!

Privește, ceru'nflăcărat nu-i tot cuprins cu nor

Mai este un petec neînnorat și o stea în viitor

Bihor Voevod

Vorbești frumos ca un profet și-n graiu-ți potolit

Tu sufletu-mi îndrepti cu dor spre eternul răsărit

*Al idealului visat de neamul românesc
Atâtea îndemnuri vitejești cuvintele-ți trezesc!..*

Ioan Voevod

*Ca mâine poate va veni ca să legați frăție
Ci tu la toate pregătit să fii cu orice te'mbie
Să nu te 'nșele al lui cuvânt inveninat că-i fiere-
Ce ucide al inimii ^{cu vânt} și cel ce-l soarbe piere-
Iți pregătește ai tăi oșteni cu arcele încordate
Să fie gata la hotar când buciumele toate
Alarma vor suna.*

*Ca pentru al meu părinte alătura ți-iou sta
Cu paloșul în mână, pân'ce te voi scăpa
Și acum, cu Domnul. !*

Bihor Voevod

*Du-te.... să-ți meargă în plin și în bine
Să nu mă uiți copil iubit, nădejdea mi e în tine.*

Actul II.

Scena V.

(Se întunecă, din depărtare se aud mugete de furtuni).

Codruț

*Se'ntunecă albastrul seninului pe cer
De negri nori....*

Dumbravă

Pier paseri și pier flori

Soare

Și cântecele pier

Șoiman

*Cu mâni de oțel strângeți, măi frate buzduganul
Și (își face cruce) Cruce ajută nouă, căci vine uraganul!
(Se aud bubuiuri puternice, furtuna se deslănțulește).*

Dumbravă

*Să vină, las să vină, tunând și șuerând
Căci paloșul din mână-mi l'așteaptă fulgerând
Să vină căci credința mi și dragostea ae țară
L'ò risipi și cerul senin ne va fi iară...*

Șoiman

Credința, da Credința-i limanul de scăpare, —

*Ferice cel ce-ri luptă în inimă o are;
Căci le zdrobește'n cale-i ori ce zăgaz ar sta,—
Ferice cel ce crede în mântuirea sa!*

Dumbravă (măreț)

*Cum vine...vine...vine se'naltă...crește...crește
Furtuna ucigătoare... Pământul îl umbrește
Zăbranicul peirei....*

Șoiman

*În noaptea-i nesfârșită ne-o nfășură în curând
Ne-or smulge pân'și..ruga și al sufletelor gând
Și ne-or lăsa doar ochii să plângem cât vom fi,
Perduta libertate, ca robi când vom trăi*

Codruț

*Nu crede asta, frate..., Românu în veci nu plânge,
El știe să-și croiască o soartă și al lui sânge
Il dă cu drag să spele osânda ce-l apasă*

Șoiman (uitându-se în zare)

*Dar ce se vede, colo, sclipind departe'n zare
Priviți, cum vine...iată-l...Sublimă arătare!*

Codruț

*Priviți viteazul nostru Voevodul Nicolae,
Arhanghelul ce-i gata cu sabia să-și taie
Și propria lui carne, moșia să-și păzească*

Voevodul Nicolae

Cu mila-i fără margini Cristos vă ocrotească!

Flăcăii (scoțându-și căciulele)

Te aibă Domnu'n pază!

Voevodul Nicolae

*Vești rele vă aduc
Și nu știu povestea-mi de unde s'o apuc..
Eri... Împăratul Negru, trimis'a o solie
La al vost Voevod să-i ceară pe jiica lui soție,
Dar porți închise aflare curtenii la palat
Și un răvaș, că n'are fată de măritat*

Voevodul bihorean.....

*Ca trăsnetul căzut-a asupra-i asta știre
Și acum împăratul își face pregătire
Cu furie orbească asupra-ne să vie...
Deci.. Inimi oșelite, curaj și vitejie!*

Flăcăii

Amin!

Voevodul Nicolae

*Pentru Crișana noastră și pentru neamu'ntreg
Pân'la un strop de sânge ca să luptați vă leg...*

Flăcăii

Uraaaaaaa!

Voevodul Nicolae

*Ș'acum plecați... nu-i timpul de vorbă a mai sta
Vă voi urma îndată.. cu Domnu'ndrum!.. Așa!*

(Flăcăii ies cântând primele strofe din „La arme“ de St. O Iosif) (Se aud clopotele. Voevodul Nicolae își scoate coiful și ingenunchiază cu capul plecat, cu mâinile spre rugă tăcută. Din timp în timp printre clopote se aud împușcături răslețe de sunete de sbucium sunând a rășbolu.)

Voevodul Ioan

Frate!.....

(Intinde brațele spre el. El poartă steagul tricolor)

Voevodul Nicolae

(sculându-se și căzând în brațele lui)

*Tovarăș drag de arme și ceasuri de durere,
Vom împărți amarul și om suferi'n tăcere,
In pieptul amânduror un singur suflet bate
Și-aceiași dor ne leagă a noastre gânduri toate.
Când brațu-ți de osteneală n'o mai putea lupta
Al meu cu arma'n mână alătura ți-o sta
Iar tu'n ciocnire aprinsă de m'eii vedea trudit,
Să sai în ajutoru mi, să nu mă lași sdrobot,
Că acelaș cânt în leagăn ne-a adormit cândva
Și aceiași doină sfântă ne-a prins în vraja sa.
Iar dacă cumva moartea o fi să ne lovească,
Aceași groapă trupul alături ni-l primească,
Cum am luptat în viață, tot astfel s'o împlinim
Și somnul veșniciei alături să-l dormim!*

Voevodul Ioan

*Da frate, steagul ăsta, de o fi ca să murim,
Cu visul nost, ne ducă'n același fîntirim*

(Se aud buciume) Auzi?

Al buciurilor sunet cu glasul lor ne chiamă
Răsbat a lor accente prin codri de aramă,
Asupritoare gânduri vestind la toți pe rând...
Să mergem; colo'nzare, ne-așteaptă ai noști plângând
Crișana îndoliată își plânge pe-al ei mire,
Bihor în lanțuri grele așteaptă mântuire....
Și'n gemete tot neamul ne-așteaptă să-l scăpăm.
Dă mâna încoace frate de grabă s'alergăm
Și pân'ce a noastre inimi de-a bate or înceta
Pân' ce-un strop de sânge în vine vom mai avea
Să nu contenim lupta, pân'nu vom isbândi...
Ne așteaptă moartea în față? S'apoi! Ce o fi... o fi
O viață mi-a dat Domnul eu țării o cinstesc.

La luptă....

(Apucă un capăt al steagului ce stă între ei doi și-l sărută.

Crișano pentru tine.....
cu ~~putere~~)
patimă,

Voevodul Nicolae (același gest)

Și neamul românesc....

(Cortina)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

VOEVODUL IOAN

VOEVODUL NICOLAE

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Comitetul Reuniunii.

Președintă de onoare : Viora dr. I. Ciordaș.

OFICIALE:

Președintă : Angela Selagian Butean.

Vicepreședinte :

Eufemia Ștefanica.

Octavia Borlan.

Secretară :

Cassieră :

Ellza dr. Pavel n. Ștefanica.

Nina dr. Maiorescu.

Notare :

Bibliotecare :

Maria dr. Donca

Veturia Butean

Lucia Marian

Amalia Popoviciu

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Membre de încredere :

Elena Ardelean

Luiza Gedeon

Iza Ardelean

Iolanda dr. Hetcou

Ana Bucur

Silvia Papp

Elena dr. Bozac

Tina dr. Papp

Florica dr. Clavici

Maria Papluca

Barbara Gera

Elena Roșu

Membre suplente :

Ana Ardelean

Maria Gh. Papp

Elena Cinghița

Veturia Popa

Ana-Costa

Valeria Ștefanica

Comisia de revizuire :

Valeria Pavel, Mișl Cosma, Aurelia Rațiu.

Consilieri :

Alexandru Gera

Petru E. Papp

Dr. Cornel Nyș.

Moise Popoviciu

Adresă omagială

către Majestatea Sa REGINA MARIA din Adunarea generală 17 Maiu 1925.

Imbrățișând cu inimile noastre pilduirile mărețe ce ne-ați dat prin dragostea de neam și țară, care pururea V'a insuflețit; Reun. Fem. Române din Beiuș și jur cu profund devotament roagă pe Majestatea Voastră, Augusta sa Patroană, să binevoiască a primi preagrațios prinosul său de recunoștință și espresiunea înaltelor sale sentimente de admirație.

Adunarea aelamă viu pe Majestatea Voastră, pe Majestatea Sa Regele Ferdinand și întreaga glorioasă Dinastie.

Beiuș la 17 Maiu 1925.

Președinta: ANGELA SELAGIAN BUTEAN.

Cuvânt de deschidere

Prostit la Adunarea generală din 1925 de prof. *Angela Selagian Butean*, președintă.

Onorată Adunare generală,

La ocaziunea aceasta solemnă, când suntem într'unite de a încheia al II-lea ciclu de activitate; am ajuns la un nou popas în calea largă ce apucase Reun. noastră pentru a cultiva cu stăruință patriotism adevărat, umanism, abnegațiune.

Intorcându-ne privirile spre drumul ce l-am făcut, o senină liniște parcă se coboară în sufletele noastre că; „N'am priveghiat din locuri înalte, opera de consolidare a României întregite ci am fost muncitoare serioase, cari în cercul nostru de activitate am lucrat cu ochii deschiși“.

Primenindu-ne sufletele la aceasta într'unire să ne nizuim a străbate din nou zarea depărtată, și să le pătrundem bine îndatoririle ce ne revin.

Scăieși și mărăcini răsar pe ogorul țării noastre.

Idealul majorității e: mult câștig, puțină muncă, și satisfacerea ambițiunii celei mai periculoase.

Acum ne revine la fiecare în parte și tuturor femeilor împreună frumoasa misiune: întipărirea în inimele tuturor idealul sublim, care înțește numai binele general al omenirii.

Pute-vom orē izbuti? În mijlocul grijilor mărunte ale zilei pute-vom îndrepta privirile într'una la înălțimile idealurilor, cari au dat forță morală atâtor suflete alese, podoabelor neamului nostru?

Sufletul femeii are trei izvoare de putere pentru prăbușirea idealului fals și triumfarea idealului mareț: inima mulțumită, viața sufletească conștientă și nădejdea în Dzeu.

Inimă mulțumită! Cum se câștigă acest dar dumnezeesc?

Ușor, pe nesimțite. Gândind adesea câte de toate avem și alungând din suflet mâhnirea pentru câte nu avem și adeseori nici nu le putem avea.

Ce pușini sunt aceia, cari cunosc ori recunosc că sunt proprietarii unor valori neprețuite, unor bogății tainice, unor adevărate daruri dzești. Numai pierzându-le, ne aducem aminte câte de toate am avut și câte mai putem să pierdem.

Pâinea noastră cea de toate zilele dăne-o nouă astăzi; aceste cuvinte de înaltă învățătură vor ofili mugurii nemulțumirii și ne vor îndrepta inimile spre mulțumire această temelie a vetrei familiare, aceasta albă floare a idealului adevărat.

Al doilea izvor de putere spre care Vă rog să vă îndreptați e: viața conștientă — sufletească. Suntem materie și spirit; trup și suflet. Azi îndeobste să dă mai multă atențiune trupului. Lumea poartă interesul materiei mai vârtos; cadrelor aurite a tablourilor șterse. Dar chiar aceasta împrejurare să ne îndemne la îngrijirea oșebită a părții noastre mai nobile. Cu multă pricepere să dăm cuprins sufletelor; hrană înbelșugată se asigurăm pentru întărirea lor. Că pușine cunoștințe te depărtează de Dzeu, iar cunoștințele vaste te readuc la Dânsul zice Legouvè. Fiecare femeie e datoare a-și lărqi orizontul cugetării pentru binele societății și al neamului. „Gândirilor dând viață suferințele întuneci“, resună pe harfa fermecată a marelui nostru Eminescu. Pe urma lor răsar în inimi bunătatea, îndurarea, dorul de a

ii pilde vrednice de urmat; flori alese ale sufletului prinse'n iederea bunavointei.

Nouă femeilor ne este scrisă pagina luminoasă a Evangheliei în care ni se arată cum Maria la picioarele Mântuitorului își mulțumise-tea sutletească. Pilda evanghelică ne arată culmea măreață a idealului pe care trebuie să urcăm spre a pune stavili sigure ideilor vătămătoare prosperării intinsei noastre țări înfăptuită prin a-fătea glorioase jertfe.

Nădejdea în Dzeu, ne întărește, ne dă curaj la muncă. Când ni-se pare ceva imposibil să cerem ajutor dela Domnul Puterilor, el va face să dispară toată neîncrederea în noi înșine și izbân-da astfel ne va fi asigurată.

Crinul aib al mulțumirii, spicele de aur ale vieții sufetești constiente, ramura verde a nădejzii în Dzeu Vi le-am cules din câmpul înflorit al datoriilor noastre; Vă rog nu le risipiți ci p esațile în inimile D-voastre pentru de a binemerita favoarea înaltă aAugustei noastre Patroane Regina Maria și spre întărirea idealului sublim, care va face scumpa noastră țară respectată și o va ridica la o nouă demnitate de viață.

Cu aceste Vă salut și am onoare a deschide a VI Adunare generală.

Raport general

despre activitatea Reuniunii.

6 Aprilie 1924 — 17 Maiu 1925.

ON. ADUNARE GENERALĂ,

Un nou an de muncă a trecut peste noi. An de muncă zic, fiindcă Reuniunea noastră n'a stat pe loc, ci a muncit cu zor înainte.

Prin munca sa intensivă ce a desfășurat-o dela înființarea ei până azi; R. F. Române din Beiuș și jur și-a câștigat un locșor în viața socială a Beiușului nostru, ba cred că nu greșesc când spun că, este un factor de care trebuie să se țină seama. Munca aceasta s'a continuat și anul trecut, — sfârșit cu ziua de azi, — pe un teren destul de vast: pe teren-social-cultural și după modestele puteri materiale și pe teren caritabil,

Conform obiceiului, pentru comemorarea măreței zile de 10 Maiu s'au făcut excursiuni la sate de către 6 grupe de doamne și domnișoare, membre ale Reuniunii.

Grupa întâi: dnele Veturia Popa, Nina Popoviciu, Tina dr. Pap și 10 eleve dela Liceul de fete, în frunte cu neobosită președintă Angela Sălăgian, au fost la Rieni. Serbarea la care au fost de față vre o 300 țărani și țărances'a început cu cuvântarea ocazională a dnei președinte. Au urmat recitări, coruri executate de eleve. Dna. Tina dr. Pap a ținut o conferință pentru femei, cu cari doamnele s'au întreținut până la plecare.

Dnele Elena dr. Bozac, Elena Ardelean, Elena Costamagna, Aneta Tufan, Mina Birț, Mărioara Ardelean m. Bolcaș s'au dus la Pietroasa, Acestei grupe s'au alăturat mai mulți dintre intelectualii nostri. Serbarea a fost de-

schisă de dl. prof. Bușiția. Eleve dela Liceu au recitat, cântat, dansat. Dna Elena Ardelean a ținut o conferință pentru femei, ascultată cu viu interes.

La Curățele și Pocioveliste au fost *dnele*: Maria Cosma, Valeria Pavel, Ana Bucur, dl. prof. Pteancu și un număr de 8 eleve dela Liceu. A vorbit despre însemnătatea zilei dna Bucur, iar conferința pentru femei a ținut-o dna Cosma. Elevele au dansat dansuri naționale, au cântat și recitat poezii frumoase.

Dnele Maria Papluca, Lucia Marian, Oct. Măgdaș și câțiva domni au sărbătorit ziua de 10 Maiu în Finiș unde au fost primiți cu multă bucurie. Părintele Iluțiu a deschis sărbătoarea; dl. prof. Maghiar a expus însemnătatea zilei. Femeilor le a vorbit dna Papluca. Elevele Liceului și școlarii din Finiș au declamat și cântat.

La Ivăniș și Șoncuiș au fost drele Irina Ciurdariu și Valeria Ștefanica, au mai mers încă dna și dl Șandru. La Ivăniș preotul din loc, dl Sabău a ținut un cald cuvânt de binevenire. Dl Șandru a vorbit pentru țărani, iar pentru țărance a ținut o conferință dra Ciurdariu. După terminarea programului de recitări și cântări naționale, excursioniștii au trecut la Șoncuiș unde părintele Pinteș cu mare însuflețire a vorbit despre însemnătatea zilei. Țărancelor li s'a ținut o conferință de către dra Ștefanica, țărănilor le-a dat sfaturi folositoare dl Șandru. Urmează recitări, cântări. Părintele Pinteș mulțumește societății pentru frumoasa serbare ce a aranjat.

A șasea grupă a fost compusă din *dnele* Elisa dr. Pavel, Ana Costa, dra Isac, dl dr. Pavel și 6 eleve dela Liceu și au serbat 10 Maiu la Mureni-Mici. Pe înțelesul poporului a dezvoltat însemnătatea mare a acestei zile dl prof. Pavel. Conferința pentru țărance ascultată cu viu interes a ținut-o dna Elisa dr. Pavel. A urmat un șir de recitări ce nu era să se sfârșească, de către școlarii din locale.

În toate comunele au fost primite delegatele noastre și ceilalți oaspeți cu multă bucurie; programul întreg le-a făcut multă plăcere și a fost ascultat cu viu interes.

Se mulțumește și aici familiilor cari au binevoit a primi cu plăcere delegatele noastre și intelectualilor din localitățile amintite pentru sprâjirul ce l-au dat Reuniunii cu aceasta ocaziune.

Reuniunea a aranjat în seara de Săn-Vasii un Revelion foarte reușit. Programul a fost „Presa vivanță“ la care am câștigat de colaboratori o seamă din cei mai buni purtători ai condeiului din Beiuș. S'au părăndat înaintea noastră pe scenă: cuvântul blând a prezidentei, observările bine ticluite ale consilierului nostru. S'au apărut în mod energetic de către o fiitoare femeie—avocat drepturile mari și sfinte ale femeilor. S'a făcut și ortografie în haosul acesta de neorientări limbistice. N'a putut lipsi din presa noastră nici obicnuita și importanta anchetă asupra unei chestiuni foarte grave și de mare însemnătate: Județul Beiuș. Impresiile câștigate la inspecțiuni școlare au produs mare haz. A urmat apoi ceva ce ne întetesează foarte mult: Moda, care e totdeauna de actualitate pentru noi femeile și..... pentru buzunarul bărbaților.

Un raport foarte important despre evenimente grave și hotărâtoare încă a avut loc în cadrele presei noastre bine informate. Coardele inimelor vibrau plăcut sub vraja scripcelor fermecate ale artiștilor noștri, cari cu atâta bunăvoință ne-au înviorat și de data aceasta. Niște epigrame nimerite s'au spus în mijlocul unei veselii generale. Nu era întreagă presa aceasta dacă lipsea „Poșta Redacției“ și în fine „Mica Publicitate“ cari au stărnit mult răs și voie bună. Luându ne rămas bun dela Anul vechiu a jucu Vrajitoarea cu profesiile ei. Se ivi apoi mult promișătorul An nou, care însoțit de o Româncă de un viteaz Dorobanț, aduse pentru publicul nostru urări de bine.

Cu aceasta s'a sfârșit Revelionul nostru care ne a cauzat momente atât de plăcute, uitând pe câteva clipe grijile grele ale vieții. Profitul net al acestei serate a fost 3240 Lei deșus la fondul disponibil. — În Februarie s'a aranjat un cialu. S'a făcut și tombolă la care au binevoit a contribui cu lucruri frumoase domnii comercianți din loc pentru ce li se mulțumește călduros și pe aceasta cale. A domnit o dispoziție foarte animată până seara târziu. Venitul curat de 4850 lei a fost deșus tot la fondul disponibil.

CRÎȘANA, MAICA FEVRONIA.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Expoziția de crysanteme deschisă din 5. Nov. până la 11 Nov. încă a reușit foarte bine. Au fost expuse crysanteme de mai multe culori și forme și de o frumusețe extraordinară, de către membrele Reun. dintre cari cele mai reușite — chiar admirabile exemplare — le-au prezentat și anul acesta d-nele Maria dr. Donca și Octavia Borlan. Ne bucurăm, că prin expozițiile de flori am dat un avânt mai puternic cultivării florilor în orașelul nostru, acestor fiice admirabile ale naturii și îndeosebi crysantemelor, ultimul salut al toamnei pe pragul înfrigeratei ierni. Venitul curat de 3600 Lei a fost destinat pentru Crăciunul copiilor lipsiți.

29 Octombrie, ziua iubitei Regine, Maria, Augusta noastră Patroană am sărbătorit-o cu caldă însuflețire după următorul program:

1. Hübsch: Trăiască Regele, cor,

2. a) Pache: Ständchen | exec. la vioară și pian de dnii

b) Händel: Ariosa | I. Bușița T. Nagy și dș Poynar.

3. Doina Delacriș: De ziua Ta, recitată de dna Fl. dr. Ciaviciu.

4. Ghica Comânești; „Lăsați pruncii“ cor.

a) Hajdu: Menuette și Trió | exec. de dnii I. Bușița, T.

b) Gluck: Gavotte | Nagy și dș S. Poinar.

6. Cuvântare ocazională ținută de dna. prof. Ana Bucur.

7. Hubic: Mulți ani cor.

Comitetul Reuniunii noastre la propunerea dnei presidente, condus de un idealism înălțător a hotărât, ca activitatea ciclului de 3 ani să se încheie aducând un frumos omagiu marilor noștri martiri: Dr Ioan Clordaș și dr. Nicolae Bolcaș.

Dna Ana Bucur cu cunoscutul ei talent a scris o frumoasă piesă închinată memoriei Martirilor. Aceasta s'a jucat în 5 Aprilie ziua aniversării morții Martirilor, de către diletanți, înțelegători și idealști. În ziua aceasta de tristă amintire s'au depus coroane de flori pe mormintele lor.

Beneficiul net s'a oferit fondului pentru ridicarea unui monument Martirilor. În 3 Maiu piesa s'a jucat și la Vașcău, pentru care ocaziune piesa s'a complectat cu figu-

ra Eroului Martir din Vașcău Nicolae Bogdan. Jumătate din venitul curat al acestei reprezentațiuni : 2615 Lei s'a dat pentru monumentul acestui martir. Pentru sporirea fondului Reuniunea a lansat și bilete de onoare cu cari încă s'a adunat o sumă destul de frumoasă.

Doamnelor și domnilor : Veturia Candrea și Eugenia Hubic Oradea mare, Elena dr. Aciu Șimleul Silvaniei, Lucia dr. Pășcuțiu Arad, dr. Sever Papp primpretor Tincă, cari au binevoit a plasa bilete de onoare, Comitetul nostru le rostește sincere mulțumiri. De lista dnei Candrea au contribuit : Primăria orașului Oradea-mare 1000, Bihoreana 500, dr. Aurel Lazar 500, dr. Vasile Bledea 500, dr. Nicolae Zigre 500, dr. Dimitriu Mangra 500 dr. Teodor Popa 500, dr. Gheorge Popa 500, Ioan Candrea 500, dr. Liviu Lazar 500, dr. Sever Erdeli 300, dr. Sever Andru 300, Teodor Papudof 300, Alexandru Hașiaș 300, dr. Gheorghe Roxin 200, Vasile Muntean 100. Total 7000 Lei.

De lista dnei Eugenia Hubic au rescumpărat biletele de onoare : Pr. S. Sa Dr. Valeriu Frențiu Episcop 1000 Lei, P. S. Sa Roman Ciorogariu Episcop 600, dr. Ioan Voștinăr 500, dr. D. Tempelean 500, dr. G. Miculaș 100, dr. Balan (Blaj) 100, N. Gruescu, 40 lei. Total 2840 Lei.

De Lista dnei Aciu : Prințul Gh. Ghica 500 Lei, dr. Alexandru Aciu 100, dr. Coriolan Meseșian 100, „Silvania“ 100, dr. Vicaș Valer 40, Augustin Blăgian 100, Vasiliu Oros 100, Gheorghe Filip 100, Aurel Tarția 100, Primăria orașului Șimleu 100, dr. Iuliu Domșa 60. Lei.

Din biletele de onoare trimise dnei Lucia dr. Pășcuțiu au intrat 500 Lei.

Pe lista dlui dr. Papp Sever s'a adunat suma de 2300 Lei. Au mai contribuit dr. Faust Selăgian primpretor Valea lui Mihai 100, dr. Ioan Sferle primpretor Celca 100, N. Nicoruța secretar (Răbăgani) 100, dr. Papp avocat Căreii-mări 100 Lei.

Reuniunea Femeilor Române din Oradea Mare urmând inițiativei noastre, din venitul unei reprezentațiuni teatrale ne-a trimis suma de 10000 Lei pentru fondul monumentu-

lui Martirilor. Am realizat deci frumoasa sumă de 32624 Lei și am predat o comitetului pentru ridicarea monumentului.

Pentru gestul nobil cu care s'au grăbit marimonioșii donatori prin obolul lor să promoveze munca Reuniunii li se exprimă adâncă mulțumită și recunoștința sinceră.

Orășelul nostru în 27 Oct 1924 a avut fericirea de a saluta în mijlocul său pe Alteța Sa Regală Principele Moștenitor Carol.

Reuniunea folosindu-se de acest prilej binevenit a rugat pe A. Sa Regală prin graiul dnei președintă, — care împreună cu secretara au fost primite de către A Sa Regală Principele Moștenitor la gară înainte de plecare, — să fie interpretul devotamentului nostru nestrămutat față de M. Sa Regina, Patroană înaltă a Reuniunii, care în 29 Octombrie își va serba ziua nașterii și să-i predea Anuarul R. și o modestă jerbă de flori, iar o altă jerbă Augustei Sale Soții Principesa Moștenitoare Elena. A. S. Regală Principele Carol mulțumește Reuniunii viu impresionat de aceasta manifestare spontană a sentimentelor sale de admirație pentru M. Sa Regina și cu multă plăcere a primit ca să îndeplinească dorința noastră. La câteva zile a și sosit răspunsul înalt a M. Sa Regina.

Și în anul acesta a făcut Reuniunea obișnuitele daruri de Crăciun în cadrul unei mici serbări. A îmbrăcat 27 copii dela școalele primare din loc. S'au împărțit 12 rochii pentru fetițe, 1 costume pentru băieți, puțină lingerie, 1. p. opinci și 2. p.ghete. Copiii, au mai primit cozonaci, prăjituri, smochine. Dna președintă asistată de dna Elfrida dr. Dinteru a împărțit ceaiu, cozonaci, țigări, prăjituri și 11 p. opinci la bolnavii din spital. Reuniunea a cheltuit pentru aceste daruri 5836 Lei, cari s'au adunat parte prin colectă, parte din taxele de intrare dela Expoziția de crysanteme. Suma rămasă de 2945 Lei s'a depus la fondul orfanilor. Tuturor acelorora, cari prin darurile lor au șters o lacrimă de pe obrajii copiilor lipsiți, li se mulțumește și pe aceasta cale.

Confecționarea costumelor a condus o dna Papluca și fost ajutată de doamnele: Angela Sălăgian Octavia Borlan, Veturia Butean, Miși Cosma, Maria dr. Donca, Zina Ghențiu, (Docola) Silvia Papp, Elisa Pavel, Veturia Popa, Giovana Quai. Cozonacii în număr de 150, s'au pregătit sub îngrijirea dnei Barbara Gera. Pomul de Crăciun l-a aranjat dș. V. Ștefanica. Tuturor acestora precum și doamnelor Florica dr Ciaviciu, Maria Gh. Papp, Rozalia Rîșiu, Valeria Ștefanica, cari au contribuit la plățirea cusutoresei: le exprimăm cele mai sincere mulțumiri și recunoștință.

La patru familii lipsite s'au mai dat ajutoare săptămânale în bani, și câțiva metri de lemne cari le-am primit dela Domeniul episcopesc și dela firma Marossy, cărora li se mulțumește călduros. — Pentru ajutorarea în bani s'au lansat colecte cari au reușit destul de bine. Grija pentru acești sârmani a purtat-o cu mare zel dna vicepreședintă Eufemia Ștefanica și dna Veturia Popa.

Tot mulțumită acestor două membre devotate ale R. s'au înscris în anul acesta 7 membre nouă pe viață și 5 regulate. Li-se mulțumește pentru interesul viu ce-l poartă Reuniunii.

Reuniunea noastră a trimis Societăți de binefacere a doamnelor române din Cluj „Caritatea” suma de 1000,— 100 Lei din fondul disponibil a Reuniunii iar 900 Lei colectați dela membre, pentru susținerea sanatorului din Colibița.

În urma acestora R. noastră și președinta au fost declarate membre de onoare a susnumitei societăți.

La recercarea Reuniunii F. Sălăgene Reuniunea a plăsat 8 bilete de onoare în Beiuș — 860 Lei — care sumă s'a trimis pentru scopurile de binefacere a societății numite.

Societatea noastră ca să și ridice mai mult fondurile a dat la câteva membre — cari au cerut, o anumită sumă spre învârtire, realizând astfel un câștig mai mare decât în bancă. Sumă mai însemnată: — Fondul dr. I. Ciordaș — 20.000 Lei, a fost dată dșrei I. Ciurdariu care în nouă luni a ridicat suma această cu 5210 Lei. Fondul pianului de 500 Lei s'a ridicat prin munca dnei președinte la 1343 Lei.

Un vechiu gând al Reuniunii s'a implinit anul acesta. S'a putut închiria o modestă locuință pentru Vatra. Aici s'au aranjat 5 paturi cu cele mai necesare rufării de pat. Inzestrarea Vetrei în bună parte s'a făcut prin dăturile primite dela: cuvitoasa Superioară a Internatului de fete, dnele: Angela Sălăgian, Barbara Gera, Euf. Ștefanica. E. dr. Pavel.

Maria Dapluca, Irina Clurdariu și dl A. Maghiar. Vatra rădăpoște pe câte una — două nopți femei în trecere prin Beluș cari nu bucurosi trag la hotel. Cheltuielile cu susținerea Vetrei și chiria se plătesc din interesele Fondului dr. I. Ciordaș. De lângă darurile susamintite pentru Vatră s'a mai cheltuit 3030 Lei. Valoarea totală a mobilerului și a rufăției este de 6364 Lei.

În Vatră s'a dat gratuit o mică cameră unei femei foarte sărace și neputincioase: Maria Crețiu care mai primește și ajutor în bani și naturale. Îngrijirea Vetrei o face cu multă bunăvoință dș. Moody, pentru ce i se mulțumește.

Societatea noastră sub nr. 57/1925 a fost înregistrată la Tribunalul din Oradea Mare ca persoana juridică.

Comitetul ține acum se mulțumească tuturor acelorora cari au contribuit cu obolul lor la colectele Reuniunii; cu darurile lor la ceaiurile, tombola, Vatra și Crăciunul Reuniunii. Se mulțumește On. Public înțelegător care a luat parte la toate manifestațiunile noastre promovând astfel cu prezența d lor atât reușită morală cât și cea materială a acestora.

Ținem să aducem mulțumirile cele mai călduroase doamnelor și domnilor cari au luat parte activă la seratele noastre: președintei de onoare Viora dr. Ciordaș, președintei Angela Sălăgian, Ana Bucur, Florica dr Ciaviciu, Maria dr. Donca, Zina Ghențiu, Letița Nagy, Elisa dr. Pavel; domnișoarelor: Veturia Butean, Eufemia Crainic, S. Comloșan, Gabriela Lazar, Sofia Poynar, Cristina Papp, Lucia Papp, Aurelia Răjiiu, Valeria Ștefanica Victoria Roșu, Angela Titii Sălăgian; domnilor: Ioan Bușița, Amos Borlan, Ghiță Cosma, dr Ștefan Cosma, Cornel Cinghița, Cornel Dobrei, Augustin Maghiar, Teodor Nagy, Petru E. Papp, dr. C. Pavel, Cornel Pelloni, dr. Ioan Quai Ioan Roșu, T. Tr. Galetar, Emil și Ioan Bozac, Tr. Frențiu. Eug. Bocu, N. Matică.

Domnilor Ioan Bușița, dr. Ioan Bozac și Ghiță Cosma li se exprimă cea mai sinceră recunoștință a Reuniunii pentru interesul și zelul cu care au lucrat la pregătirea unei scene foarte frumoase pentru reprezentațiunea teatrală din 5 Aprilie 1925. care scenă a contribuit mult la reușita piesei. Dlui dr. Bozac i se mulțumește și pentru multele fotografii ce a făcut pentru Reuniune.

Se aduc sincere mulțumiri dnei Lia Pap-Popoviciu,

care a binevoit a exopera dela Teatrul din Cluj costume pentru piesa: „Pentru un vis“, și dnei Eugenia Hubic care a mijlocit costume tot pentru piesa aceasta jucată la Vașcău dela Teatrui Regina Maria din Oradea-mare.

Mulțumim încă On. Public din Vașcău care ne-a primit cu multă plăcere și ne-a găzduit cât se poate de bine cu ocaziunea reprezentațiunei teatrale, din 3 Maiu.

Se mulțumește în fine tuturor membrilor cari au muncit într'un fel sau altul, la promovarea intereselor Reuniunii, prin diferite daruri; V. dr. Ciordaș, Angela Sălăgian, Ana Ardelean, Elena Ardelean, Iza Ardelean, Mărioara Bolcaș, Maria Bolcaș, Gabriela Antal, Mina Birț, Iustina Boroș, Octavia Borlan, Elena dr. Bozac, Veturia Butean, Florica dr. Ciaviciu, Iustina Chidioșan, Irina Ciurdariu, Livia dr. Cosma, Maria Cosma, Miși Cosma, Ana Costa, Maria dr. Donca, Luiza Ghedeon, Barbara Gera, Zina Ghențiu (Pocola) Iolanda dr. Hetcou, Eugenia Hubic, Aurelia Isac, Rozalia dr. Murășan, Lucia Marian, Letiția Nagy, Otília dr. Nyeș, v. Ghizela Papp, Silvia Papp, Tina dr. Papp, Eliza dr. Pavel, Maria, Papluca, Elisabeta Pello-ni, Elena Pinteru, Elfrida dr. Pinteru, Veturia Popa, Amalia Popoviciu, Irma dr. Poynar, Florica Quai, Aurelia Rațiu, Rozalia Rîșiu, Laura Rîșiu, Elena Roșu, Eufemia Ștefanica, Aurora Tămaș, Viorica Teușan.

Reuniunea a primit pentru ajutorarea copiilor lipsiți dela Reverendisimul domn Canonic P. Tămâian 2000 Lei. A primit cărți în valoare de 309 Lei dela librăria „Doina“ Dl profesor Simionescu dela univesitatea din Iași a trimis 15 volume dintre cari o parte conțin lucrările d-sale; dnele Lucia și Miși dr, Pășcuțiu au dăruit pentru scopurile Reuniunii 400 Lei. Marimonioșilor donatori li se exprî mă sincere mulțumiri.

Rezumatul scurt al activității Reuniunii în acest ciclu de 3 ani este următorul:

Aveea Reuniunii în diferite fonduri și depuneri s'a urcat dela 30115,35 lei, la 78885,20 Lei.

A aranjat 3 expoziții de crysanteme, 1 expoziție de

copii, 1 șezătoare, 2 revelioane, 4 cealuri și 2 reprezentații teatrale, 1 conferință despre crysanteme, 1 despre zambile și în fine una despre îngrijirea copiilor mici, 3 serbări frumoase în 29 Octombrie ziua nașterii M. Sale Regina, Patroana Reuniunii.

— Pentru luminarea poporului dela sate a ținut serbări poporale la 10 Maiu în 10 comune din împrejurimea Beiușului: Nimuești, Curățele, Beinșele, Rogoz, Rieni, Sudrigiu, Ivăniș, Șuncuiș, Petroasă, Finiș.

A dăruit 58 rochițe pentru fete, 39 costume pentru băieți, puțină lîngerie, încălșăminte, multe alimente și ajutoare în bani. Numărul copiilor cari au beneficiat de darurile R. sunt vre-o 125. Valoarea darurilor împărțite face circa 27000 Lei.

Reuniunea a ținut 28 ședințe și 3 adunări generale. În fiecare an se scoate anuarul Reuniunii,

Reuniunea are :

Membre fondatoare	—	—	—	—	—	—	—	8
Membre pe viață	—	—	—	—	—	—	—	43
Membre regulate	—	—	—	—	—	—	—	80
Membrii ajutători	—	—	—	—	—	—	—	7

Total 138.

Numărul actelor înregistrate : 192.

Acum, când Comitetul vechiu după trei ani de muncă frumoasă pleacă, dând loc Comitetului nou ce se va alege azi, rog să purtați și de aici înainte interesul cel mai mare față de societatea noastră ca să poată munci și pe mai departe cu acelaș zel și însuflețire.

Rog ca Adunarea generală să aprobe acest raport.

BEIUȘ la 17 Maiu 1925.

Angela Sălăgian Butean
preș. R. F. R.

Elisa dr. Pavel
secr. R. F. R.

Programul Revelionului.

C U P R I N S U L :

1. Câteva cuvinte . . . dna. Angela Sălăgean preș. R.
2. După culise . . . dl. Petru E. Papp
3. Cartea vieții de Viora
din Bihor citită de . . . dna. Maria dr. Donca
4. Drepturile femeii . . . dșoara Eufemia Crăinic.
5. Cugetări . . . dl. Petru E. Papp.
6. Din viața școlară . . . dl. Ioan Roșu.
7. Pușină ortografie . . . dl. Gh. Cosma.
8. Muzica executată de . . . dș. S. Poinar și dl. I. Bușița.
9. Un reportaj . . . dl. Augustin Maghiar.
10. Strofe actuale . . . dl. dr. Constantin Pavel.
11. Moda de dna A. Bucur spusă de dna F. dr. Ciaviciu.
12. Anchetă: Județul Beiuș dl Gh. Cosma.
13. Poșta Redacției . . . dl dr. Constantin Pavel.
14. Mica Publicitate . . . dl dr. Constantin Pavel,
15. Reclame.
16. Epilog de dna Bucur. Persoanele: Anul vechiu:
Dl. Eugen Bocu. Vrajitoarea: dșoara Victoria Roșu. Anul
nou: Angela Sălăgean. Româncă: Gabriela Lazar; Do-
robanțul: N. Matica.

CASSA

INTRATE

Circulația în anul de gestiune 1924/25

EȘITE

1	Taxa dela membre	3455	—	1	Ajutoare orfanilor și săraclilor	3700	—
2	Dela serbări, expoziții și ceaiuri .	14313	—	2	Abonamente	600	—
3	Dăruiri	460	—	3	Tipărirea anuarului	3280	—
4	Dobânzi și economii	6482	50	4	Cheltuelile cu „Vatra”	604	—
5	Răs. anuarului (dela membre)	770	—	5	Taxa de membru la Casina R.	120	—
6	Imprumut resituit	2000	—	6	Diverse cheltuieli	2293	—
7	Ridicat din depuneri, pt. diverse erogații	6165	—	7	Depuneri la diferite fonduri ale R.	23048	50
		33645	50			33645	50

Beiuș la 17 Mai 1925.

Elena Ardelean
Cassiera R.

S'a controlat și aflat în ordine:

văd. **Maria Cosma**

Angela Selagian Butean
președintă.

Valeria Pavel

ACTIVE

BILANȚUL

la 17 Mai 1925

PASIVE

1	Fondul inalienabil libel 1029 Banca Agrară	20121	70	1	Soldo-avere curată în anul trecut	60321	—
2	Fondul Dr. Clordeaș I., libel 677 și 1067 B. A.	23542	50	2	Spor în avere 1924/25	18564	20
3	" " " " 10 acțiuni R. Agrară.	10000	—				
4	" " " " divid libel B. A. 1785.90	2785	90				
5	Fondul: Școala profes. Viora Dr. Clordeaș	1308	50				
6	Fondul: Orfanii din Beluș libel R. Agrară	5977	30				
7	Fondul Planului	1343	90				
8	Fondul disponibil	7821	40				
9	Mobilier	3530	—				
10	Biblioteca (spor de 72 vol. față de anul trecut)	2454	—				
	Total Lei	78885	20		Total Lei	78885	20

Beluș, 17 Mai 1925.

S'a controlat și aflat în ordine:

Elena Ardelean

Cassiera R.

văd. Maria Cosma

Angela Selagian Butean

președintă.

Valeria Pavel

Raport despre bibliotecă.

Onorată Adunare generală!

Biblioteca noastră în acest an s'a mărit cu 73 volume, în preț de 482.50 lei. Toate aceste sunt donațiuni și anume:

Librăria Doina a dăruit 50 cărți în valoare de 300 lei, dl prof. univers. Ion Simionescu din Iași, 15 cărți, dna A. Sălăgian 8 cărți. Iar ziarul „Gazeta Transilvaniei“ și în acest an l-am primit gratuit.

Pentru frumoasele donațiuni în numele Reuniunii noastre exprim onorațiilor dăruitori cele mai călduroase mulțumite.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Prin aceste donațiuni numărul volumelor din bibliotecă s'a urcat la 573, având valoarea de 2557 lei 30 bani.

De lângă aceste, mai avem și o revistă abonată: „Societatea de mâine“.

Biblioteca ambulăntă a Reuniunii și anul acesta a fost în circulație. Actualmente e în comuna Negru.

Beiuș, la 17 Mai, 1925.

Veturia Butean

biblioteca Reuniunii.

Biblioteca

Cărți donate

dela a V adunare generală până azi;

Domnul prof. universitar Dr. I. Simionescu a dăruit:

1.	I. Simionescu :	Bulgaria	— — — — —	4	—	Lei
2.	" "	România de ieri	— — — — —	6.	50	"
3.	" "	Folosințe nesocotite în gospodărie	—	3.	—	"
4.	I. Lupaș :	Andrăi Șaguna	— — — — — —	6.	—	"
5.	A. Garovei :	Lămurirea Constituției	— — — — —	3.	—	"
5.	I. Simionescu :	Omul dela Cucuteni	— — — — —	3.	—	"
7.	Dr. I. Bordea :	Indrumări spre sănătate	— — — — —	3.	—	"
8.	E. Gh. Bradeșanu :	Electricitatea atmosferică	— — — — —	3.	—	"
9.	Ela Lupescu :	În jurul casei	— — — — —	3.	—	"
10.	I. P. Câmpianu :	Câmpia Transilvaniei	— — — — —	3.	—	"
11.	Gh. I. Năstase :	Litvania	— — — — —	3.	—	"
12.	Dr. Căhănescu :	Diabetul, îngrășarea și gălbănirea	— — — — —	3.	—	"
13.	C. Motaș :	Boalele parazitare la animale	— — — — —	3.	—	"
14.	V. Georgiu :	Raze vizibile și invizibile	— — — — —	3.	—	"
15.	I. Simionescu :	Gazurile naturale	— — — — —	3.	—	"

Donate de **Librăria Doina.**

16.	I. Simionescu :	Casa	— — — — —	2.	—	"
17.	" "	Ardealul	— — — — —	3.	—	"
18.	" "	Moldova	— — — — —	3.	—	"
19.	" "	Bucovina	— — — — —	3.	—	"
20.	" "	Cehoslovacia	— — — — —	3.	—	"
21.	" "	Spre podul Sudic	— — — — —	3.	—	"
22.	" "	Finlanda	— — — — —	3.	—	"
23.	G. Năstase :	Basarabia	— — — — —	3.	—	"
24.	" "	Ucrania	— — — — —	3.	—	"
25.	Dr. Brătescu :	Dobrogea	— — — — —	2.	—	"
26.	Prof. David :	Munții apuseni	— — — — —	3.	—	"
27.	V. Hanca :	Românii de peste Nistru	— — — — —	3.	—	"
28.	I. A. Bădărău :	Albinele	— — — — —	2.	—	"
29.	" "	Furnicile	— — — — —	2.	—	"
30.	" "	Viermii de mătasă	— — — — —	2.	—	"
31.	A. Giulea :	Omul și societatea	— — — — —	3.	—	"
32.	Dr. O. Apostol :	Doctorul în casă	— — — — —	3.	—	"
33.	P. Roșiade :	Morcovul	— — — — —	3.	—	"
34.	E. Severiu :	Cum să ne hrănim	— — — — —	3.	—	"
35.	G. Udrischi :	Calul	— — — — —	3.	—	"

36. D. G. Chitolu: Temeiul imbunătățirii vitelor	2. —
37. Dr. C. Dron: Tovărășiile țărunești	2. — "
38. Lăcrișianu: Alegerea semințelor	2. — "
39. C. Motăș: L. Pasteur	3. — "
40. D. Glăvan: Cum vedem	3. — "
41. " " Cum orbim	3. — "
42. Dr. E. Georgiu: Oficia:	2. — "
43. " " " : Beția	3. — "
44. " " " : Scărlatina	3. — "
45. G. Georgiu: Păstrarea carnei de porc	3. — "
46. C. Georgiu: Livada de sămburi	2. — "
47. A. Cascti: Locomotiva	9. — "
48. " " : Motor Diesel	2. — "
49. J. Botez: Grăul	4. — "
50. I. Caragiale: Versuri	18. — "
51. Fenelon: Educația fetelor	10. — "
52. Anton Panu: Nastrătiu Hogea	8. — "
53. " " : O șezătoare la țară	17. — "
54. I. Creangă: Harap Alb.	9. — "
55. I. Basarabescu: Ovidiu Sicană	6. 50 "
56. Ed. Ciurcu: Crucea de lemn	7. — "
57. N. Voiculesc: Patatele satelor Sgriptoraița	5. — "
58. I. Botez: Despre plug și arătură	4. — "
59. I. Ștefanescu: Plantați pomi roditori	4. — "
60. Teodorescu: Pământuri bune pentru vii	4. — "
61. M. Gorki: Mama	28. — "
62. I. Adam: Pagini alese din scriitorii români	2. — "
63. Anton Pan: Taclale tuiăiaști	2. — "
64. " " : Nastratin Hogea	2. — "
65. Z. Arbori: În semințele rusești	2. — "
66. Alexandrescu: Fabule și Satire.	2. — "
67. V. Alexandri: Buchetiera din Florența	2. — "
68. A. Odobescu: Basmul Bisoeeranului	2. — "
69. G. Cosbuc: Cântece eroice	2. — "
70. Negruzi: Un drum la Cahul	2. — "
71. Crăsescu V. : Din viața Dobrogenilor	2. — "
72. N. Iorga: Un cioban dascăl	5. — "
73. Brătescu Voinești:	8. — "
Donate de d-na Angela Selagian :	
74. Björsneijerne Björnson: Mary	15. — "
75. Turghenco: Clara Milici	25. — "
76. L. Rebreanu: Calvarul	10. — "
77. Dr. Banu: Sfaturi bune către mame	10. — "
78. Dr. C. Stanca: Femeia	20. — "
79. Dr. Corvin Mica chirurgie	15. — "
80. I. Butean: Stâna de Vale	5. — "
81. " " Gramatica limbei române	30. — "

Proces verbal

luat în a VI a Adunare generală a Reun. Femeilor Române din Beiuș și jur ținută la 17 Maiu 1925. De față doamnele dsoarele și domni: Angela Sălăgian Butean președintă, Eufemia Ștefanica vpre., Elisa dr. Pavel secretară, Elena Ardelean cassieră, Veturia Butean bibliotecară Maria dr. Donca, notară, Iza Ardelean, Gabriela Antal văd. Maria Bozac, Octavia Borlan, Elena dr. Bozac, Ana Bucur, Maria Bolcaș, M. Bâdea, Florica dr. Ciaviciu Miși Cosma, Maria Corbu. Ana Costa, Aurelia Dringou, Luiza Ghedeon, Zina Ghențiu, Elena Glița, Evira Iosif, Rozalia dr. Mureșan, Nina dr. Maiorescu, Dorina Nistor, Silvia Papp, Tina dr. Papp, Iulina Papp, Maria Dapluca, Elena Pinteru, Elfrida dr. Pinteru, Veturia Popa, Aurelia Rațiu, Rozalia Rîțiu, Elena Roșu, Victoria Roșu, Valeria Ștefanica, Florica Quai, Ioan Bușița, Cornel Dobrei, Ioan Iosif, Eugen Ghențiu, Dr. Iosif Maiorescu, Dr. Constantin Pavel, Petru E. Papp, Gherasim Papp, Gheorghe Pteancu, Alexandru Rîțiu, Ioan Roșu, Ioan Teușan și elevele claselor superioare dela Liceul de fete.

1.

Dna președintă Angela Sălăgian, Butean, deschide Adunarea generala cu o cuvântarea, în care le arată izvoarele de putere ale sufletului femeesc.

Dna preș. e viu aclamată.

2.

Dna Președintă propune pentru verificarea procesului verbal pe doamnele Octavia Borlan și Veturia Popa.

Se primește.

3.

Se citește adresa omagială trimisă Malestății Sale Regina Maria, Augusta Patroană a Reuniunii.

Adresa omagială este ascultată în picioare și întreaga asistență cu mare însuflețire aclamă pe Malestatea Sa Regina.

4.

Se citește telegrama sosită dela dna prezidentă de onoare Vioara dr. Ciordaș Cluj, în care salutând călduros Adunarea generală, condusă de cel mai sincer interes față de Reun. își exprimă dorința, că la alegerea noului Comitet să se aibă în vedere puterea de muncă a membrilor, cari ar urma actualului Comitet,

Se ia act act cu multă plăcere și recunoștință. La propunerea dnei președintă se hotărăște a se trimite o scrisoare de mulțumită dnei prezidentă de onoare.

5.

Dna Elena Dr. Aciu Șimleu, membră pe viață salută asemenea Adunarea generală.

Se ia cu plăcere la cunoștință.

6.

Dna secretară Elisa dr. Pavel

citește raportul general.

Adunarea generală deplin mulțumită aprobă în întregime frumosul raport.

7.

Dna casșieră Elena Ardelean prezintă bilanțul și circulația în anul de gestiune 1923/24.

Se aprobă cu multă satisfacție.

8.

Dșoara bibliotecară Veturia Butean citește raportul despre bibliotecă.

Adunarea generală ia act cu adâncă mulțumită despre donațiuni și despre starea bibliotecii.

9.

Dna preedintă roagă Adunarea generală ca să aleagă o comisiune pentru revizuirea și modificarea statutelor.

Di cosilier Petru E. Papp este de părerea că comitetul central e chemat să studieze și să facă propuneri pentru modificarea statutelor.

Adunarea generală primind propunerea dlui consilier cu acest lucru se însărciază noul Comitet.

10.

Dna președintă aduce la cunoștința Adunării generale

că a fost rugată să îndemne membrele Reun. ca să țină conferințe la sate cu scopul de a instrui mamele despre îngrijirea copiilor. Ar vrea deci să afle, cari sunt părările on. membre în chestiunea aceasta.

Dl consilier Petru E. Papp crede că acest lucru cade în sfera de activitate a dlor medici, propune ca pe dânșii să-i îndemne Reuniunea la acest lucru.

Dna Tina dr. Papp e de părerea, că membrele Reun. chiar și fără concursul dlor medici ar trebui să înceapă seria acestor conferințe.

Se hotărăște ținerea conferințelor, și să se încerce amândouă modalitățile.

11.

Dna președintă după aceste spune că mandatul Comitetului în Adunarea aceasta a expirat. Mulțumește în numele Comitetului pentru înțelegătorul sprigin și sincera încredere cu care a fost onorată în tot decursul celor 3 ani. Propune pe timpul alegerii noului comitet de președintă ad hoc. pe dna Eufemia Ștefanica.

Adunarea generală primește demisia Comitetului și propunerea dnei președinte.

Dna președintă ad hoc propune pentru alegerea noului birou și comitet o comisie de candidare constătătoare din următoarele doamne Elena dr. Bozac, Luiza Ghedeon Tina dr. Papp, Maria Papluca Elena Pinteru și dl Petru E. Papp.

Se primește.

13.

Dna președintă ad hoc suspendă adunarea.

După redeschidere dna președintă ad hoc Eufemia Ștefanica roagă pe dl Petru E. Papp să prezinte lista, conform căreia noul Comitet ar fi fost compus astfel:

Președintă : dna Angela Sălăgean Vicepreședinte dna Eufemia Ștefanica și dna Octavia Borlan. Secretară dna Elisa dr Pavel. Cassieră dna Elena Ardelean, Notare dnele Maria dr. Donca și Luci Marian Bibliotecare: dna Amalia Popoviciu și dș. Veturia Butean. Membre de încredere dnele : Iza Ardelean Elena dr. Bozac, Ana Bucur Florica dr. Ciaviciu, Babara Gera Luiza Gedeon Iolanda dr. Hetco Nina dr. Maiorescu, Silvia Papp Tina dr. Papp, Maria Papluca, Elena Roșu. Suplente: dnele Ana Ardelean Elena Cinghița,

Ana Costa, Victoria Popa, Ma-
Gh. Papp și dș. Valeria Ște-
fanica. Comisia de revizuire:
dnele Valeria Pavel Miși Cos-
ma dș. Aurelia Rațiu. Consi-
lleri: dnil Alexandru Gera,
Moise Popoviciu, N. Cornel
Nyes, Petru E. Papp.

Adunarea generală aprobă
propunerea și primește cu în-
suflețire noul birou și comi-
tet.

14.

Dnele propuse în noul Co-
mitet se supun dorinței gene-
rale, numai dna Elena Arde-
lean propusă de casieră re-
fuză; în locul dânssei se acla-
mă dna Nina dr. Maiorescu;
iar dna Elena Ardelean intră
între membrele de încredere.

Se primește.

15.

Dna președintă Angela Să-
lăgian Butean mulțumește în
numele întregului Comitet pen-
tru încrederea Adunării ge-
nerale. cerând apoi și pentru
viitor sprijinul înțelegător a
membrelor Reun, mulțumește
încă bunavoința cu care ono-
rații oaspeți, au asistat la a-
ceasta Adunare și închide A-
dunare generală.

Beiuș, 17 Maiu 1925.

Angela Sălăgian Butean
președintă.

Maria dr. Donca
notară.

Cetit și verificat:

Octavia Borlan m. p.

Veturia Popa m. p.

Lista membrilor.

Membre fondatoare:

Viora dr. I. Ciordaș.	Elena Costamagna.
Elena Ardelean.	Livia Ignat
Veturia Carțiș, Rogoz.	Maria Papluca.
Florica dr. Ciavici.	Angela Selăgian.

Membre pe viață.

Elena dr. Aciu, Șimleu	Mărioara Ilușiu, Finiș
Iza Ardelean	Hortenzia Iipa, București
E. Ardelean n. Ciumpe O. M.	Elvira Iosif
Ana Bâdea	Gabriela Kovacs
Maria Bolcaș	Nina dr. Malorescu
Marica Bolcaș	Rozalia dr. Mureșan
Mărioara Bolcaș n. Ardelean	Emilia Novcc, Arad
Iustina Boroș	Maria Palladi Cluj
Antonia Botișel, Ștelu	v. Gizela Papp
Elena dr. Bozac	Maria Gh. Papp.
Veturia Butean	Silvia Papp
Roza Ciumpe, Răbăgani	Elisa dr. Pavel
Emilia Ciumpe „	Valeria Pavel
Ana Ciumpe „	Elisabeta Pellori
Irina Ciurdariu, Cluj	Margareta Pinte, Șoncuș
Tina Ciocâltău, București	Veturia Popa
Paulina Constantinescu	Cornelia Popoviciu, Șeghiște
Maria Corbu	Teodora Sălăgian, Teiuș
Livia dr. Cosma	Eufemia Ștefanica
Lucreția Cristea	Iuliana Tămăian, Rogoz
Elena Crainic	Aneta Tufan
Barbara Gera	Ana Vaida

Membre regulate.

Gabriela Antal	v. Maria Bozac
Ana Ardelean	Ana Bucur
Elena Bardossy	Irina Chiديوșan
Mina Birț	v. Maria Ciavici
Barbara Bodin	Ecaterina Ciavici
Melania Bogdan, Cărpinet	Elena Cinghița
Octavia Borlan	v. Emilia Ciurdariu, Cluj

Sidonia Ciuhandu, Roșia
Veturia Coroi
v. Maria Cosma n. Papp
v. Maria Cosma n. Nestor
Miși Cosma
Ana Costa
Maria Cotuna, Tinca
Veturia Cristea
v. Maria dr Donca
Aurelia Dringou
Elena Faur
Rozalia Fofiu
Zina Ghențiu, Pocola
Luiza Gedeon
Elena Glița
Iolanda dr, Hetcou
Eugenia Hubic
v. Ecaterina Ioanovicu
Cornelia Králík
Rozalia Laslo
Viora Marcu Târgu Murăș
Lucia Marian
Florica Meze
Maria Moga, Răbăgani
Letița Nagy
Nuși Neagu. Vașcău
Florica Nemeș
Iuliana Nestor
Constanța Nevrincean
Otilia dr. Nyeș
Bibiana Nyes M.
Ana Papp
Lucreția Papp Pociovelești

Veronica Voștinar

Tina dr. Papp.
Lucia dr. Păscușlu, Arad
Elena Pinteru
Efrida dr. Pinteru
Sidonia Pinteru, Remetea
Irma dr. Poynar
Amalia Popovicu
Magdalena Popovicu
Nina Popovicu
Veturia Popovicu
Florica Quai
Elisa Radu
Iudita Radovan
Aurelia Raștu
Hortensia Raștu
Laura Riștu
Rozalia Riștu
Elena Roșu
Elvira Sferle
v. Maria Ștefan
Valeria Ștefanica
Veturia Ștefanica, Uileac
Silvia Selăgian, Rogoz
Iuliana Stana
Veturia Șuta, Remetea
Aurora Tămaș
Viorica Teușan
Ana Temeșan
Florica Țiț, M.
Elena Toth
Lucreția Vaida
Magdalena Vlatcu, Uileac
v. P. Voștinar

Membri ajutători

Dr. Gavril Cosma
Nerva Traian Cosma
Dr. Cornel Nyeș

Petru E. Papp
Moise Popovicu
Victor Popovicu

Ioan Teușan

S U M A R

Telegrame	— — — — —	Pag. 5
A. Bucur: De ziua Ta, poezie	— — — — —	" 8
A. Bucur: Regina Maria, discurs	— — — — —	" 11
A. Selăgian: Cuvântare comemorativă	— — — — —	" 19
P. Bucur: „Dentru un vis“ Fragment	— — — — —	" 27
Comitetul Reuniunii	— — — — —	" 33
Adresa omagională	— — — — —	" 34
A. Selăgian: Cuvânt de deschidere	— — — — —	" 35
E. dr. Pavel: Raport general	— — — — —	" 38
E. Ardelean: Raport despre cassă	— — — — —	" 49
V. Butean: Raport despre bibliotecă	— — — — —	" 51
Maria dr. Donca: Procesul verbal dela adunarea gen.	— — — — —	" 54
Lista membrilor	— — — — —	" 60

I L U S T R A Ț I U N I

Maiestatea Sa Regina Maria	— — — — —	" 3
Martirul: dr. Ioan Ciordaș	— — — — —	" 22
Martirul; dr. Nicolae Bolcaș	— — — — —	" 23
Infăptuitorii piesei: „Pentru un vis“	— — — — —	" 26
Voevodul Ioan, Voevodul Nicolau	— — — — —	" 30
Crișana Maica Fevronia	— — — — —	" 32

BCU Cluj / Central University Library Cluj